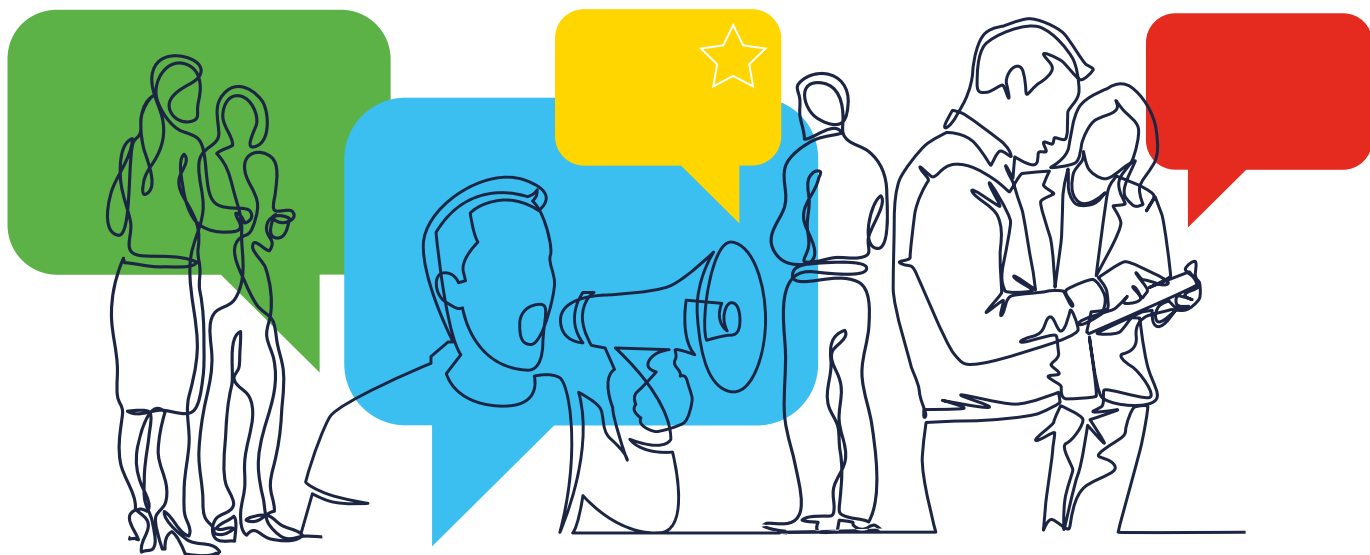

AZ EURÓPAI POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉS FÓRUMA

MENTSÜK MEG A MÉHEKET ÉS A
MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐKET!

Méhbarát mezőgazdaságot az
egészséges környezetért

TUDJON MEG TÖBBET – ESZMECSERÉK –
LÉPJEN KAPCSOLATBA MÁSOKKAL – KÉRJEN TANÁCSOT!

| TARTALOMJEGYZÉK

A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket! Méhbarát mezőgazdaságot az egészséges környezetért” európai polgári kezdeményezés	3
A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kampány	5
Kampány hatása	9

1

Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket! Méhbarát mezőgazdaságot az egészséges környezetért

A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket! Méhbarát mezőgazdaságot az egészséges környezetért” európai polgári kezdeményezést 2019. szeptember 30-án vette nyilvántartásba az Európai Bizottság. Ugyanezen a napon kezdetét vette az aláírásgyűjtési időszak. A kezdeményezés szervezői jogszabályjavaslatok előterjesztésére kérik fel a Bizottságot annak érdekében, hogy az EU 2035-ig fokozatosan kivonja a forgalomból a szintetikus növényvédő szereket, helyreálljon a biológiai sokféleség, a mezőgazdasági termelők pedig támogatásban részesüljenek az átmenet során.

Ami a konkrét célkitűzéseket illeti, a kezdeményezés arra irányul, hogy:

- az EU fokozatosan vonja ki a szintetikus növényvédő szereket az uniós mezőgazdasági termelésből – a legveszélyesebb peszticidekkel kezdve a sort –, hogy 2030-ra 80%-kal csökkenjen, végső soron pedig teljesen megszűnjön a használatuk;
- a mezőgazdasági térségekben helyreálljon a természetes ökoszisztémák állapota, hogy a mezőgazdasági termelés a biológiai sokféleség helyreállításának eszközévé váljon;
- a mezőgazdaság megújuljon – a reform megvalósítása érdekében előtérbe kell helyezni a kisüzemi, diverzifikált és fenntartható gazdálkodást, támogatni kell az agroökológiai és biogazdálkodási eljárások gyors térnyerését, és lehetővé kell tenni, hogy mezőgazdasági termelőket célzó független képzésekre és kutatási tevékenységekre kerüljön sor a növényvédőszer- és GMO-mentes gazdálkodás témájában.

A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezésnek sikerült 1,05 millió

hitelesített támogató nyilatkozatot összegyűjtenie, amelyek száma tizenegy tagállamban elérte a szükséges küszöbértéket. Az aláírásgyűjtési időszakot a Bizottság egy évvel – 2021. szeptember 30-ig – meghosszabbította¹, hogy ellensúlyozza a koronavírus-világjárvány kampányra gyakorolt hatását.

Az aláírásgyűjtési szakasz után újabb szakasz vette kezdetét: a támogató nyilatkozatok ellenőrzése. Ennek lezárultával a szervezők 2022. október 7-én hivatalosan is benyújtották a kezdeményezést az Európai Bizottságnak (sajtóközlemény). A Bizottság 2023. április 5-én közleményt tett közzé a kezdeményezésre válaszul.

Ami hozzájárult a sikerhez:

- Heti videokonferenciák minden szervező részvételével két teljes éven át (ez az időszak a világjárvány miatt nyúlt ilyen hosszúra)
- Azoknak a partnereknek az állhatatossága és az értekezleteken tanúsított pozitív hozzáállása, akik a külső nehézségek ellenére két éven keresztül kitartottak az ügy mellett
- A nem kormányzati szervezetek szövetségét alkotó több mint 200 szervezet együttes ereje és az a tény, hogy sikerült helyi szinten nagy mozgósításra képes új partnereket megnyerni az ügynek

¹ Az (EU) 2020/1042 rendelettel, a C(2020) 9226 határozattal és a C(2021) 1121 határozattal összhangban.

2

A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kampány

Előkészületek

A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezés szervezői komoly tapasztalattal rendelkeztek az európai polgári kezdeményezések előkészítése és lebonyolítása terén, mivel közülük többen részt vettek a „Tiltsák be a glifozátot!” elnevezésű kezdeményezés sikeres megszervezésében, amely 1 070 865 aláírást gyűjtött össze. Ez a tapasztalat hasznosnak bizonyult a számukra az új kezdeményezés előkészítése és lebonyolítása során.

A kezdeményezés sikeréhez elengedhetetlen volt a **partnerhálózat** kiépítése. A szervezők első lépésben egy 10, más-más országban működő nem kormányzati szervezetből álló belső kört alakítottak ki, majd mindegyik szervezet feladatukra kaptak, hogy további nem kormányzati szervezeteket nyerjen meg az ügynek. Végül Unió-szerte több mint 200 környezetvédelmi nem kormányzati szervezet, gazdálkodói és méhészeti szervezet, jótékonyági alapítvány és tudományos intézmény sorakozott fel a kezdeményezés támogatása mellett – más-más mértékben. Azt azonban nem volt könnyű elérni, hogy a nem kormányzati szervezetek aktívan támogassák a kezdeményezést. A szervezők ezzel a kihívással úgy birkóztak meg, hogy meghívták a kezdeményezést támogató nem kormányzati szervezeteket rendszeres online értekezleteikre, ahol a kampánystratégiáról folyt az ötletelés. A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezést támogató nem kormányzati szervezetek sorába tartozik a Bee Life, a Générations Futures, a Global 2000, az Umweltinstitut München, a Pesticide Action Network – PAN Europe és a Romapis.

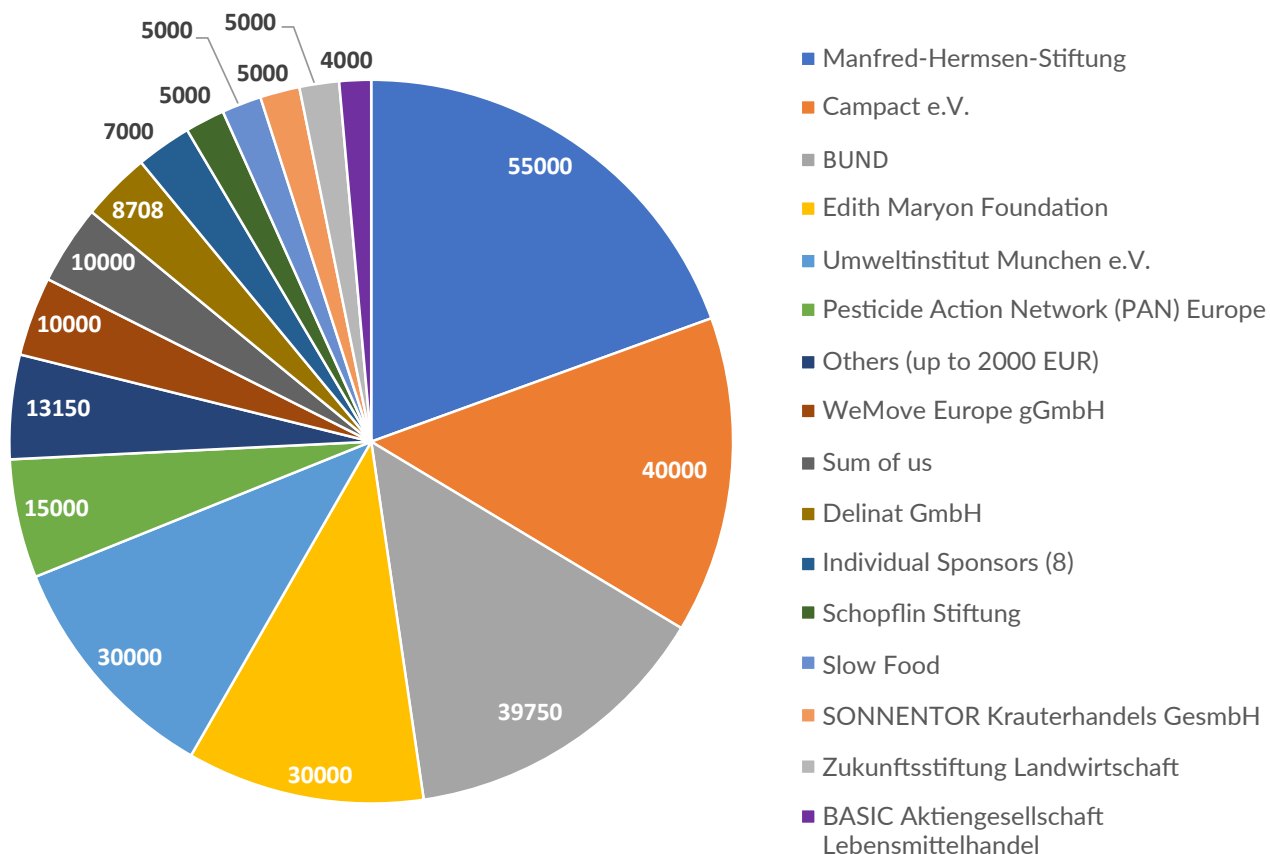
A megfelelő **online jelenlét** kialakítása is kulcsfontosságú részét képezte a kezdeményezés kommunikációs stratégiájának. A szervezők többnyelvű honlapot hoztak létre, ahol **hasznos letölthető anyagokat** kínáltak az érdeklődőknek, köztük aláírási űrlapokat, szomszédoknak és barátoknak szóló leveleket,

szórólapokat, plakátokat, matricákat és videókat. A honlapfejlesztés és a támogató eszközök, anyagok létrehozása – a tartalmak lefordításával együtt – sok időt igényelt, olyannyira, hogy a szervezők végül körülbelül hat héttel elhalasztották a támogatónyilatkozat-gyűjtés megkezdésének hivatalos időpontját. A szervezők a következő közösségimédia-felületeken is kiépítették online jelenlétüket: Twitter (1752 követő), Instagram (2735 követő) és Facebook (2870 követő).

A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezés szervezői összesen 282 858 euró összegű pénzügyi támogatást gyűjtöttek össze.

Finanszírozási források (€)

| A kampány – lépésről lépésre

A szervezők eredeti elképzelése az volt, hogy alulról szerveződő mozgalmat indítanak, és az utcai aláírásgyűjtés során közvetlen kapcsolatot alakítanak ki a polgárokkal, hogy megerősítsék a mozgalmat, és segítsék előidézni a „sürgősen szükséges társadalmi változásokat és átalakulást”. Később azonban a világjárvány miatt felül kellett vizsgálni eredeti stratégiájukat.

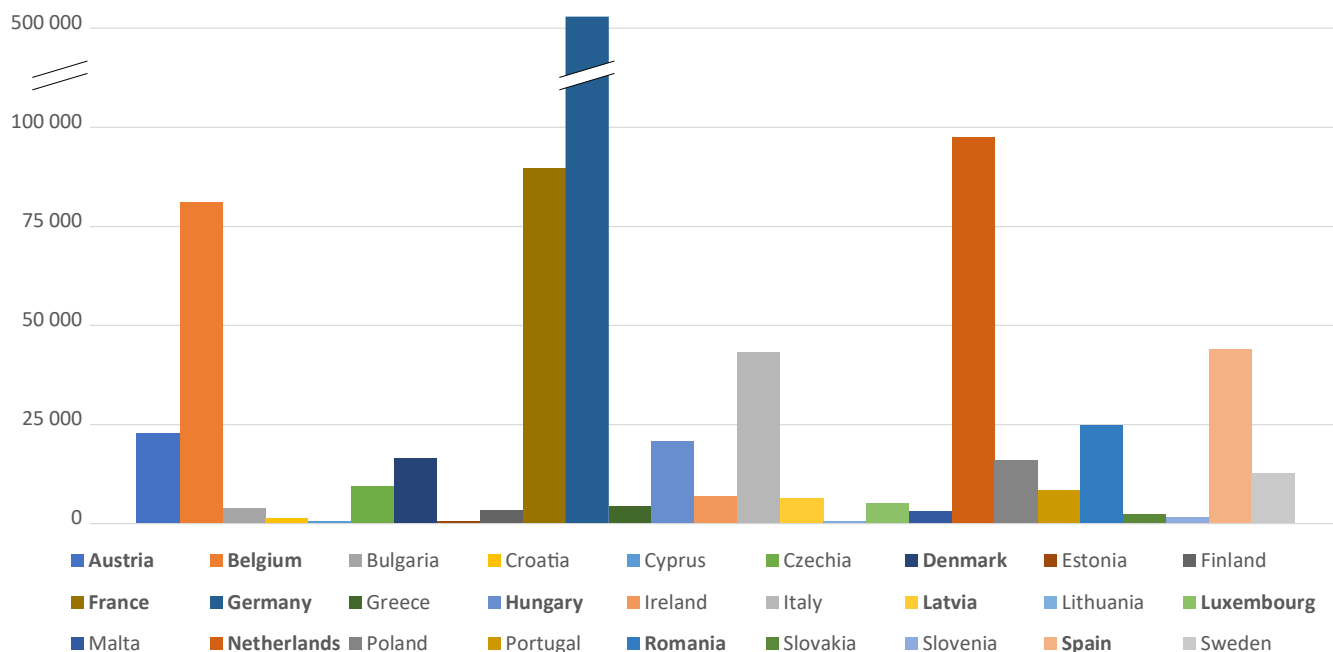
A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezés szervezői kezdetől fogva arra törekedtek, hogy minden uniós országból gyűjtsenek aláírásokat ahelyett, hogy csak néhány országra összpontosítanának. A világjárvány okozta nehézségek miatt azonban újra kellett gondolniuk ezt a stratégiát. A szervezőknek azokban az **országokban sikerült aláírásokat gyűjteniük, ahol ők, illetve hálózati partnereik komoly jelenléttel rendelkeztek.** Tekintettel arra, hogy az európai polgári kezdeményezés – természetéből adódóan – országhatárokon átívelő eszköz, a kampány szempontjából elengedhetetlenül fontos volt, hogy a mozgalom aktívan jelen legyen minél több országban. A hálózati partnerek és az önkéntesek szerepe is döntő volt ugyanebből az okból.

| Aláírásgyűjtés

Bár a szervezők eredetileg egy erős, alulról szerveződő kampányt akartak indítani, és közvetlenül akarták az embereket megszólítani, felismerték, hogy a világjárvány miatt a legtöbb aláírást online, nem pedig papíron fogják összegyűjteni. A „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezés szervezői egyedi online gyűjtési rendszert használtak. A világjárvány, valamint az emberek ezzel kapcsolatos konkrét félelmei sokszor háttérbe szorították a biológiai sokféleség és az éghajlat védelmével kapcsolatos aggodalmakat. Kezdetben a szervezők nem tudtak olyan stratégiával előállni, amelynek segítségével teljes mértékben kezelni tudták volna ezt az új helyzetet. Ebből adódóan az aláírásgyűjtés nehezkesebbé vált, és lelassult. A szervezők azonban – az aláírásgyűjtési időszak meghosszabbításának és a hálózati partnereiktől kapott segítségnek köszönhetően – meg tudtak birkózni ezzel a problémával.

Támogató nyilatkozatok száma
(vastaggal szedve azokat az országokat, ahol elérték a küszöbértéket)

Az aláírások ellenőrzése és az igazolások benyújtása

A határidő meghosszabbítását követően a kezdeményezés szervezői összesen 1,18 millió támogató aláírást gyűjtöttek össze 27 uniós tagállamban. Ezek 89%-át a nemzeti hatóságok érvényesnek minősítették. 2022. október 7-én a szervezők benyújtották az Európai Bizottságnak azokat az igazolásokat, amelyek alátámasztják, hogy összegyűjtöttek **1 054 973 ellenőrzött támogató nyilatkozatot**. Ezzel a lépéssel kezdetét vette a hat hónapos vizsgálati időszak.

Nagyon fontos volt, hogy a kampány ne fulladjon ki az igazolások benyújtását követően, és hogy **továbbra is sikerüljön ébren tartani a polgárok érdeklődését** a kezdeményezés iránt. A szervezők számos **nyílt levelet** írtak a tagállamok és az Európai Parlament képviselőinek, és személyes találkozót szerveztek velük. A szervezők és az IFOAM Organics Europe európai ökológiai ernyőszervezet együttműködésének köszönhetően **sajtótájékoztatóra** is sor került a kezdeményezésben megfogalmazott javaslatok népszerűsítése és a növényvédő szerek használatának csökkentése terén eddig elért eredmények megvitatása céljából. A kampány szervezőinek eltökélt szándéka, hogy a jövőben még több ilyen tevékenységet és eseményt szervezzenek annak érdekében, hogy előmozdítsák a változást és előrehaladást érjenek el az EU-ban használt növényvédő szerek visszaszorítása tekintetében.

3

Kampány hatása

Vizsgálat és a Bizottság döntése

A kezdeményezés 2022. október 7-i hivatalos benyújtását követően a szervezők 2022. november 25-én találkoztak **Věra Jourová európai biztossal, az értékekért és az átláthatóságért felelős alelnökkel, valamint Sztélla Kiriakídisz egészségügyi és élelmiszer-biztonsági biztossal** (sajtóközlemény). 2022. december 15-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság kiadta a kezdeményezéssel megfogalmazott véleményét (lásd az EGSZB véleményét).

Az Európai Parlament 2023. január 24-én **nyilvános meghallgatást** tartott a „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezésről (nyilvános meghallgatás). A szervezők ismertették a kezdeményezés célkitűzéseit, és párbeszédet folytattak az európai parlamenti képviselőkkel (az európai parlamenti meghallgatás kiemelkedő pillanatai). A nyilvános meghallgatás napján, 2023. január 24-én az Európai Bizottság előterjesztette „A beporzókra vonatkozó új megállapodás” című közleményt azzal a céllal, hogy felülvizsgálja a beporzókról szóló 2018-as uniós kezdeményezést, és megállítsa az európai, vadon élő beporzó rovarok állományában megfigyelhető, riasztó mértékű csökkenést. (Lásd az erről szóló sajtóközleményt.) 2023. március 16-i plenáris ülésén az Európai Parlament megvitatta a „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” kezdeményezést (lásd az erről készült felvételt).

Az Európai Bizottság 2023. április 5-én **közleményt fogadott el, amelyben felvázolta, milyen válaszingedményeket fog hozni** a „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” európai polgári kezdeményezés kapcsán. A dokumentumban a Bizottság üdvözli a kezdeményezést, és hangsúlyozza, mennyire fontos javaslatokról van szó, hiszen az éghajlatváltozás, a környezetszennyezés és a biodiverzitás-csökkenés által okozott és egymással összefüggő válsághelyzetek kezelése egyre nagyobb kihívást jelent Európa mezőgazdasági termelése és élelmiszerbiztonsága szempontjából. Közleményében a Bizottság mindegyik javaslatot górcső alá veszi és

egyenként kiértékeli (lásd a [sajtóközleményt](#)). Ami a konkrét lépéseket illeti, a Bizottság mindenekelőtt azt kívánja elérni, hogy megvalósuljon a [növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló rendeletre](#) és a [természet helyreállításáról szóló jogszabályra](#) irányuló – az Európai Parlament és a Tanács által jelenleg tárgyalt – javaslatok elfogadása és végrehajtása, valamint a közös agrárpolitika hatékony végrehajtása.

A Bizottság által kiadott közleményt illetően a szervezők támogatják a társjogalkotókhöz [az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz] intézett felhívást, amelyben a Bizottság azt szorgalmazza, hogy érjenek el gyors és ambiciózus megállapodást a jogalkotási javaslataival kapcsolatban, amelyek jogi formába öntik a polgárok törekvéseit. Ezen túlmenően a szervezők meglátása szerint a folyamatba az érdeklődő polgárokat és az érintett tudósokat is be kell vonni, amíg meg nem valósulnak a kitűzött célok. A szervezők hangsúlyozzák, hogy a „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket” kezdeményezésnek még messze nincs vége. (Lásd az erről szóló [sajtóközleményt](#).)

Virginijus Sinkevičius biztos és az érintett főigazgatóságok képviselői 2023. április 25-én [találkoztak](#) a kezdeményezés szervezőivel, akikkel ismertették a Bizottság választát.

Tanácsok és tippek más kezdeményezések szervezőinek

- Soha nem szabad feladni! Fel kell készülni arra, hogy a kezdeményezés megszervezése és lebonyolítása hosszú és fáradságos folyamat lehet.
- Szánjunk elég időt a gondos felkészülésre!
- Érdemes beszélni más, az európai polgári kezdeményezésekkel kapcsolatban tapasztalattal rendelkező szervezőkkel és érdekelt felekkel.